

Релігієзнавство: **навчальна програма.** Спеціальність 6.020202
Хореографія, рівень вищої освіти «бакалавр» (для студентів 4 курсу факультету педагогічної освіти), кафедра гуманітарних дисциплін, Гнот С.І. 2018. Religious studies: the program of discipline, Hnot Solomia PhD

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
КАФЕДРА ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН**

РЕЛІГІЄЗНАВСТВО

ПРОГРАМА

дисципліни спеціалізації

**підготовки бакалаврів Галузь
знань 0202 - мистецтво
спеціальності 6.020202 - хореографія**

Навчальна програма з дисципліни «Релігієзнавство» для студентів спеціальності 6.020202 - хореографія VII с. (денна форма навчання)

Розробник: доцент, к. і. н. Гнот С. І.

Навчальна програма затверджена на засіданні кафедри гуманітарних дисциплін

Протокол від «31 » серпня 2018 року № 1

Завідувач кафедри _____ О.А.Полянський
(підпис) (прізвище та ініціали)

Навчальна програма затверджена на засіданні Ради факультету педагогічної освіти

Протокол від « _____ » _____ 2018 року № ____

Голова _____ доц. Р. Л. Петрина

© Гнот С.І., 2018

© Львівський державний університет фізичної культури, 2018

Релігієзнавчі знання необхідні спеціалістам з будь-якої галузі знань, кожній культурній та освіченій людині. Вивчення предмету сприятиме орієнтації не лише у складному сучасному релігійному житті, а й стане своєрідним поштовхом для розуміння творів світової культури, психології інших народів, мистецтва та й, зрештою, усієї скарбниці мудрості, накопиченої людством упродовж тисячоліть.

Розроблений курс - елемент професійної підготовки високоосвічених спеціалістів у галузі фізичного виховання. Програма складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки «бакалавр» за напрямом підготовки спеціальності фізичне виховання. У пропонованій програмі враховано досвід викладання суміжних навчальних дисциплін гуманітарного циклу у Львівському державному університеті фізичної культури.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Релігієзнавство» є висвітлення цінностей світових релігій у нерозривному зв'язку із розвитком людства, з'ясування основних тенденції релігійних процесів в Україні та за її межами.

Програма навчальної дисципліни складається з таких модулів:

МОДУЛЬ 1. Релігієзнавство як наука про релігію. Джерела і особливості християнського віровчення

МОДУЛЬ 2. Ідейні вчення світових релігій

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Релігієзнавство» є:

1. Формування системи знань щодо проблем походження, сутності та функцій релігії, її місця у суспільстві, історії, культурі.
2. Виховання морально-етичних та ідейних переконань, що відіграють значну роль у становленні світоглядної і правової культури, формуванні професійних рис фахівців.
3. Прищеплення фахівцям навичок наукового аналізу, спрямованих на забезпечення самостійного осмислення закономірностей історичного розвитку і еволюції релігійного комплексу: від первісних форм релігійних уявлень до розвинутих релігійних систем світового масштабу; церкви як соціального інституту; релігійного процесу в певних природних, історичних, культурних та етнічних умовах.

4. Розвиток практичних навичок роботи з науковою літературою, критичного осмислення документів та першоджерел.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни «Релігієзнавство» полягають в теоретичній і практичній підготовці студентів щодо застосування базових принципів християнського віровчення у повсякденному житті, а також практичного застосування принципу толерантності по відношенню до представників інших релігій.

1.2. Основні завдання дисципліни:

1. З'ясувати предмет, категорії, методи та принципи релігієзнавства.
2. Розвинути здатність аналізувати усю сукупність проблем походження, сутності та функціонування релігії.
3. Розкрити цінності християнського віровчення та його головні догмати.
4. Охарактеризувати роль і значення конфесійних чинників у бутті українського народу.
5. Ознайомити з особливостями віровчення світових і нових релігій.

1.3. У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні знати:

1. Зміст релігієзнавства як навчальної дисципліни, теоретичні засади та понятійний апарат.
2. Причини, що визначають еволюцію релігії в сучасному світі.
3. Тенденції розвитку релігійних процесів в сучасній Україні.
4. Ідейні вчення світових релігій.
5. Особливості нових релігійних вірувань.
6. Моделі державно-церковних відносин в історії України та у світі.

вміти:

1. Аналізувати усю сукупність проблем походження, сутності та функцій релігії.
2. Характеризувати християнське віровчення та його головні догмати.
3. Розкрити основні віросповідні ідеї світових релігій.
4. Класифікувати нові релігійні рухи.
5. Орієнтуватися в різноманітних проявах релігійності в сучасному світі.
6. Аргументовано робити висновки стосовно ролі релігії в загальносвітових процесах.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 45 год. / 1, 5 кредити ECTS.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1. Релігієзнавство як наука про релігію. Джерела і особливості християнського віровчення

Тема 1. Релігієзнавство як галузь знань

Предмет релігієзнавства. Місце релігієзнавства в системі людських знань.

Мета і завдання курсу.

Основні розділи релігієзнавства. Філософія релігії. Соціологія релігії. Психологія релігії. Історія релігії. Географія релігії. Футурологія релігії. Феноменологія релігії. Релігійна антропологія. Релігійна культурологія.

Традиції українського релігієзнавства: історія, проблематика, методологія досліджень.

Категорії і поняття релігієзнавства. Методи дослідження та принципи викладу.

Тема 2. Структура релігії, її функції та роль у духовному житті

Релігія як самостійна галузь духовного життя. Релігійний світогляд. Основні категорії релігійного світогляду. Прикмети релігійної віри.

Первісні релігійні вірування: анімізм, магія, тотемізм, фетишизм.

Структура сучасних релігій. Релігійна свідомість, її рівні та мовне оформлення. Релігійна психологія. Релігійна діяльність та її види. Релігійний культ як вид релігійної діяльності. Функції релігійного культу. Релігійні відносини, їх властивості та види. Релігійні організації. Церква як інституція. Секти і їх особливості.

Функції релігії: світоглядна, інтегративна, комунікативна, регулятивна, компенсаторна. Роль релігії у духовному житті людини.

Тема 3. Християнство

Виникнення християнства. Перетворення християнства у державну релігію Римської імперії. Віровчення християнства. Головні догмати та їх тлумачення. "Символ віри". Християнський культ. Поділ християнської Церкви.

Православ'я - ортодоксальна течія в християнстві. Особливості православного віровчення та культу. Система організації і управління православної церкви.

Католицизм. Віросповідні, обрядово-культурні та організаційні особливості. Папство і Ватикан. Еволюція соціальної доктрини і соціальної політики.

Протестантизм як різновид християнства. Специфіка протестантизму. Особливості ранньопротестантської теології. Англійська церква. Лютеранська церква. Кальвінізм.

Традиції пізнього протестантизму. Баптизм, адвентизм, п'ятдесятництво. Тенденції в сучасному протестантизмі.

Християнство та його моральна аксіологія на межі тисячоліть.

МОДУЛЬ 2. Ідейні вчення світових релігій

1 ема 4. Буддизм і іслам як світові релігії

Виникнення буддизму. Ідейні джерела буддизму. Віровчення буддизму. Чотири шляхетні істини. Шляхи спасіння. Вчення про карму і нирвану. Буддійська мораль. Буддійський культ.

Основні напрями буддизму. Махаяна. Хінаяна. Дзен-буддизм і його поширення. Ламаїзм як особливий напрям буддизму.

Виникнення ісламу. Ідейні джерела ісламу. Віровчення ісламу. Ісламський культ. Коран. Суна. Шаріат. Основні напрями в ісламі. Іслам і національно-політичні рухи. Панісламізм. Іслам в Україні.

Тема 5. Нові релігійні рухи

Неорелігії, їх особливості та класифікація. Культурні рухи, що виникли на запозичених християнських ідеях і пропонують власний шлях до спасіння.

РУН - віра. Лев Силенко і його вчення. Особливості віровчення і культу. РУН - віра в Україні.

Культурні рухи, що виникли на основі східних вірувань. Кришнаїзм. Джерела кришнаїзму. Особливості віровчення і культу. Наука самореалізації. Віра Багаї.

Культурні рухи, що практикують медитації, духовні вправи, психічні сеанси. Церква сайєнтології. Товариство трансцендентальної медитації.

Сатанізм, особливості формування і культу. Шкідливість сатанізму.

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Академічне релігієзнавство : Підручн. для студентів вищих навч. закладів / За ред. А. М. Колодного. - К. : Світ Знань, 2000. - 862 с.
2. Андріанов В. М., Бублик С. А., Ібрагімов М. М., Чміль Б. Ф. Релігієзнавство / В. М. Андріанов, С. А. Бублик, М. М. Ібрагімов, Б. Ф. Чміль. - К. : Юрінком Інтер, 2000. - 495 с.
3. Біблія або Книги Святого Письма Старого й Нового завітів - будь-якого року видання.
4. Брайчевський М. Ю. Утвердження християнства на Русі / М. Ю. Брайчевський. - К. : Наукова думка, 1989. - 260 с.
5. Гнот С.І. Релігієзнавство : навч. посіб. / С. Гнот. - Л.: ЛДУФК, 2011. - 164 с.
 1. Закович М. М. Релігієзнавство : підручник / Є. К. Дулуман, М. М. Закович, М. Ф. Рибачук та ін. - К. : Вища школа, 2000. - 349 с.
 2. Історія релігії в Україні : в 10 т. / А. М. Колодний (голова) та ін. - К., 1996-2002.

3. Калінін Ю. А., Харьковщенко Є. А. Релігієзнавство / Ю. А. Калінін, Є. А. Харьковщенко. - К. : Наукова думка, 2000. - 5-те вид. доопр. - 351 с.
4. Колодний А. М., Філіпович Л.О. Релігійна духовність українців / А. М. Колодний, Л. О. Філіпович. - Львів: Логос, 1996. - 182 с.
5. Левицький Ю. Коротка історія української (київської) Церкви / Ю. Левицький. - Львів : Свічадо, 1993. - 54 с.
6. Лубський В. І., Теремко В. І., Лубська М. В. Релігієзнавство / В. І. Лубський, В. І. Теремко, М. В. Лубська. - К. : Академвидав, 2005. - 432 с.
7. Любащенко В. І. Історія протестантизму в Україні : курс лекцій / В. І. Любащенко. - 2 вид., доп. і випр. - К. : Поліс, 1996. - 350 с.
8. Мень А. В. История религии : учеб. пособие: в 2 кн. / А. Мень. - М. : Издательская группа «Форум-Инфа-М», 1997. (Кн. 1 : В поисках Пути, Истины и Жизни- 216 с.; Кн. 2 : Пути христианства - 224 с.).
9. Мень О. В. Перші апостоли / О. Мень. - Львів : Свічадо, 2008. - 232 с.
10. Мень О. В. Син Людський / О. Мень. - Львів : Свічадо, 2008. - 372 с.
11. Мень А. В. Православное богослужение: таинство, слово и образ / А. Мень. - М. : Слово, 1991. - 192 с.
12. Митрополит Іларіон (Огієнко І.). Дохристиянські вірування українського народу / Іларіон Митрополит. - К.: Обереги, 1992. - 424 с.
13. Павлов С. В., Мезенцев К. В., Любіцева О. О. Географія релігій / С. В. Павлов, К. В. Мезенцев, О. О. Любіцева. - К. : Арт Єк, 1999. - 504 с.
14. Черній А. М. Релігієзнавство : підручник / А. М. Черній. - 2-ге вид., доповн. - К. : Академвидав, 2008. - 400 с.
15. Релігієзнавство : навч. посібник / С. А. Бублик. - К. : Юрінком Інтер, 2001.
16. Релігієзнавство. Навчальний посібник для студентів усіх форм навчання / За ред. Н. Я. Горбача. - Львів: Львівська комерційна академія, 2005. - 190 с.
17. Релігієзнавство : Підручник / За ред. О. П. Сидоренка. - К. : Знання, 2007. - 468 с.
18. Релігієзнавство : підручник / За ред. В. І. Лубського, В. І. Теремка. - К. : Академія, 2000. - 408 с.
19. Смольков О. А., Дещинський Ю. Л. Релігієзнавство. Навч. посібник / О. А. Смольков. - Львів : Магнолія, 2009. - 232 с.
20. Ходькова Л. П. Релігієзнавство. Навчальний посібник / Л. П. Ходькова. - Львів : Афіша, 2000. - 308 с.
26. Черній А. М. Онтологія духовності : антропологічна цілісність у релігієзнавчому вимірі / А. М. Черній. - К.: Українські пропілеї, 1996. - 228 с.

Допоміжна:

1. Богомолів А. І. Релігії мира. Новейший словарь / А. І. Богомолів. - Ростов-на-Дону, Феникс, 2005. - 667 с.
2. Ваторопін А. С. Релігійний модернізм і постмодернізм / А. С. Ваторопін Релігійний модернізм і постмодернізм - М. : Наука, 2001. - № 11. - С. 84-92.
3. Геллей Г. Біблійний довідник Геллея / Г. Геллей. - Торонто, 1985. - 857 с.
4. Еленський В. Державно-церковні взаємини на Україні / В. Єленський. - К. :

Знання, 1991. - 72 с.

5. Категории буддийской культуры / Е. П. Островская. - СПб. : Петербургское Востоковедение 2000. - 320 с.
6. Катрій Ю. Перлини Східних Отців / Ю. Катрій. - Львів : Місіонер. - 2-е вид., доп., 1998. - 344 с.
7. Килимник С. Український рік у народних звичаях в історичному освітленні. У 2 кн. / С.Килимник. - К., 1994. - 236 с.
8. Климович Л. И. Книга о Коране, его происхождении и мифологии. / Л. И. Климович. - 2 -е изд., доп. - М. : Политиздат, 1988. - 286 с.
9. Колб Р. Християнська віра в лютеранському викладі / Р. Колб. - Мінськ; Техас : World Wide Printing, 2000. - 315 с.
10. Коротка історія православної церкви / О. Кислашко. - К. : ІТЕМ лтд, 1996. - 167 с.
11. Костомаров М. І. Слов'янська міфологія / М. І. Костомаров. - К. : Либідь, 1994. - 384 с.
12. Липинський В. К. Релігія і церква в історії України / В. К. Липинський. - К. : ПБП «Фотовідеосервіс», 1993. - 128 с.
13. Лозко Г. С. Українське язичництво / Г. С. Лозко. - К. : Український центр духовної культури. - Вип. 5. - Кн. 2. - 98 с.
14. Махабхарата. - Ашхабад, 1983. - 664 с.
15. Недавня О. В. Греко-католицизм в контексті духовного самовизначення українців між християнським Сходом і Заходом / О. В. Недавня. - К. : Гнозис, 2000. - 218 с.
16. Неронов А. В. Соціологічні дослідження нетрадиційної релігійності // А. В. Неронов // Журнал соціології та соціальної антропології. - М. : Наука, 2009. - Т. 12. - № 1. - С. 187-196.
17. Новітні релігії в сучасній Україні. Збірник матеріалів / В. Д. Бондаренко. - К. : VIP. - 176 с.
18. Павленко Ю. В. Дохристиянські вірування давнього населення України / Ю. В. Павленко. - К. : Либідь, 2000. - 326 с.
19. Петрик В. М. Нетрадиційні релігії та містичні об'єднання України. Навчальний посібник / В. М. Петрик, С. В. Сьомій. - К. : Росава, 2003. - 336 с.
20. Писаренко Ю. Г. Велес-Волос в язичницькому світогляді Давньої Русі / Ю. Г. Писаренко. - К. : Манускрипт, 1997. - 240 с.
21. Плачинда С. П. Словник давньоукраїнської міфології / С. П. Плачинда. - К. : Український письменник, 1993. - 63 с.
22. Путь Шивы : Антология древнеиндийских классических текстов. - К. : Экслибрис, 1994.
23. Ренан Е. Життя Ісуса / Е. Ренан // Людина і світ. - К., 1991. - № 4. - С. 43 - 50.
24. Роберсон Р. Восточные христианские церкви: Церковно-исторический справочник / Р. Роберсон . - СПб. : Высшая религиозно - философская школа, 1999.
25. Светлов Г. Е. Путь богов : Синто в истории Японии / Г. Е. Светлов. - М. : Наука, 1980. - 240 с.
26. Сидорів Ю. Історія церкви в Україні / Ю. Сидорів. - Торонто, 1990. - 364 с.

27. Совінська Н. В. Християнство в національній ідеї України та Української західної діаспори. / Н. В. Совінська. - Торонто : Економічна думка. - 88 с.
28. Степовик Д. В. Релігії світу / Д. В. Степовик. - К. : Бібліотека українця, 1993. - 112 с.
29. Степовик Д. В. Релігії, культури і секти світу : Посібник для релігієзнавства / Д. В. Степовик. - Івано-Франківськ : Лілея НВ, 2005. - 232 с.
30. Тайлор Э. Б. Первобытная культура / Э. Б. Тайлор. - М. : Политиздат, 1989. - 573 с.
31. Українська міфологія / В. Войтович. - К. : Либідь, 2002. - 664 с.
32. Фрезер Д. Д. Золотая ветвь : Исследование магии в религии / Д. Д. Фрезер. - М. : Политиздат, 1989. - 400 с.
33. Фрейд З. Человек по имени Мойсей и монотеистичная религия / З. Фрейд. - М. : Наука, 1993. - 172 с.
34. Фрейд З. Тотем и табу : Психология первобытной культуры и религии / З. Фрейд. - М. : Алетейя, 2000. - 223 с.
35. Хома І. Нарис історії вселенської церкви / І. Хома. - Львів : Стрім, 1995.
36. Християнство і проблеми сучасності : Наук. зб. / Г. М. Надтонка, О. В. Недавнія, М. Р. Новиченко, О. М. Саган - К. : VIP, 2000. - 218 с.
37. Шевченко В. М. Словник - довідник з релігієзнавства / В. М. Шевченко. - К. : Наук. думка, 2004. - 560 с.

Інформаційні ресурси інтернет:

1. Егільський Е. Е., Матецький А. В. Нові релігійні рухи. Сучасні нетрадиційні релігії і езотеричні вчення [Електронний ресурс] / Е. Е. Егільський, А. В. Матецький. - Режим доступу : knorus.ru/upload/pdf/288785.pdf
2. Єленський В. Українське релігієзнавство та його проблеми [Електронний ресурс] / Віктор Єленський. - Режим доступу : <http://religstudies.org.ua/main.php?display=element&SID=9df4eae6&EID=e8131463&page=1>
3. Кисельов О. Апологія релігієзнавства або кілька тез щодо суті науки про релігію [Електронний ресурс] / Олег Кисельов. - Режим доступу : <http://www.religion.in.ua/6697-apologiya-religiyeznawstva-abo-kilka-tez-shhodo-suti-nauki-pro-religiyu.html>
4. Кисельов О. Чому філософію релігії виключають з дисциплінарної структури релігієзнавства? [Електронний ресурс] / Олег Кисельов. - Режим доступу : <http://www.mnrm.gov.ua/tat/apanika/7345-Лоти-її^оїїуи-ге%іуі^ік1уиЛаШ; -г-disciplinarnoyi-strukturi-religiyeznawstva.html>
5. Филипович Л. О. Релігієзнавство в Україні [Електронний ресурс] / Л. О. Филипович. - Режим доступу : <http://religstudies.org.ua/main.php?display=element&SID=9df4eae6&EID=e8131463&page=1>

age=1

4. ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Форма підсумкового контролю: залік у VII семестрі денної форми навчання

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Успішність навчання студентів забезпечується шляхом реалізації контрольних заходів. Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, модульного і підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.

Поточний контроль - це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем) під час проведення аудиторних занять (семінарських, практичних), організації самостійної роботи та активності студента на занятті.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, тестування, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо. Студенти, які брали участь у науковій діяльності, отримують додаткові бали.

Модульний контроль здійснюється два рази за час вивчення дисципліни і дозволяє оцінити рівень засвоєння студентами матеріалів 1 і 2 модулів.

Підсумковий контроль проводиться у формі семестрового заліку у VII семестрі.

Залікові вимоги

1. Предмет, основні розділи й терміни релігієзнавства.
2. Релігія як суспільне явище і складова частина духовної культури.
3. Структура релігії.
4. Структура релігієзнавства.
5. Методи і принципи релігієзнавства.
6. Класифікація релігій народів світу.
7. Первісні народні вірування та їх еволюція.
8. Сучасні релігії та їх роль в історії народів світу.
9. Світові релігії : загальний огляд.
10. Біблія як пам'ятка і джерело світової культури.

11. Соціальні функції релігії.
12. Роль релігії в суспільстві, релігійна толерантність.
13. Теоретичне і практичне значення релігієзнавства.
14. Ідейні джерела християнства.
15. Перетворення християнства в державну релігію.
16. Католицьке віровчення і його особливості.
17. Організація католицької церкви.
18. Загальна характеристика православ'я.
19. Особливості православного віровчення та культу.
20. Загальна характеристика протестантизму.
21. Особливості віровчення, культу та організації протестантизму.
22. Протестантські течії в сучасній Україні.
23. Дохристиянські вірування наших предків.
24. Історичні передумови прийняття християнства на Русі.
25. Причини Берестейської унії 1596 року та її роль в українському релігійному і національному житті.
26. Католицизм і православ'я: відмінності культу.
27. Відмінності організації в католицизмі і православ'ї.
28. Розколи у християнстві.
29. Загальна характеристика буддизму як найдавнішої світової релігії.
30. Основні ідеї та напрями в буддизмі.
31. Трипітака - священна книга одкровень Будди (загальна характеристика).
32. Виникнення ісламу та його основні напрями.
33. Мусульманське віровчення та звичаї. Коран.
34. Синтоїзм - релігія японського народу, становлення та розвиток.
35. Іудаїзм, виникнення та основні ідеї.
36. Джерела віровчення і культу іудаїзму.
37. Коротка характеристика священних книг іудаїзму "Тори" і "Талмуда".
38. Конфуціанство: становлення та розвиток.
39. Віровчення і культ індуїзму.
40. Даосизм як релігійно-філософська течія.
41. Основні риси язичницького світогляду.
42. Історична доля українського язичництва.
43. Співвідношення понять монотеїзм, політеїзм.
44. Співвідношення українського язичництва і українського християнства.
Проблема двовір'я.
45. Основні риси християнського світогляду.
46. Роль християнізації Русі в прилученні її до європейських цінностей і традицій.
47. Основні етапи розвитку християнства в Україні.
48. Роль релігійної свідомості і моралі в духовному відродженні України.
49. Християнські свята та обряди в українському календарі.
50. Національні релігії народів світу: загальна характеристика.
51. Українська християнська церква за часів тоталітаризму.
52. Конституційні гарантії свободи совісті в Україні.

53. Сучасні нетрадиційні культу та їх типи.
54. Соціальні умови виникнення нетрадиційних культів і неорелігій у ХХ ст.
55. Спільні риси світових релігій.
56. Індуїзм: особливості віровчення та культу.
57. Український конфесійний плюралізм.
58. Нетрадиційні культу та неорелігії в сучасній Україні.
59. Охарактеризуйте особливості, що існують між традиційним християнством і неохристиянськими рухами.
60. Міжнародні правові гарантії свободи совісті.
61. Державно-церковні відносини в історії України.
62. Моделі державно-церковних відносин в історичному вимірі.
63. Принципи відносин між державою і церквою.
64. Внесок релігійних конфесій України в її духовний розвиток на сучасному етапі.
65. Охарактеризуйте розвиток православної церкви в сучасній Україні.
66. Римо-католицька конфесія в Україні: історія, перспективи розвитку.
67. Роль атеїзму у функціонуванні духовної культури людства.
68. Християнський екуменізм в Україні як елемент її соборності.
69. Особливості віровчення і культу релігій Давнього Ірану. Зороастризм.
70. Напрями діяльності католицької церкви у середньовіччі.
71. Історична доля іудеїв в Україні.
72. Назвіть фактори, що вплинули на формування релігійності первісної людини.
73. Специфіка релігійних систем давнього Китаю.
74. Особливості буддійського світогляду.
75. Головні ідеї Старого Заповіту.
76. Головні ідеї Нового Заповіту.
77. Вплив Візантії на розвиток християнства в Україні.
78. Назвіть заповіді Біблії, в яких важливе місце займає поняття Любов.
79. Релігія в контексті формування української держави.
80. Християнство: історія, основи віровчення.
81. Загальна характеристика езотеричних вірувань.
82. Нетрадиційні віросповідання азійського напрямку в Україні.
83. Проблеми співвідношення релігії, філософії і науки.
84. Лютеранство і кальвінізм як два основні різновиди протестантизму.
85. Ісламське віровчення і ритуал.
86. Різновиди пізнього протестантизму.
87. Здобутки християнства за часів Київської Русі.
88. Віхи розвитку українського православ'я. Короткий огляд.
89. Національно-визвольна діяльність Української греко-католицької церкви у ХХ ст.
90. Історичні наслідки проникнення ісламу в Україну.